

Sámediggi
Sámedigge
Sámiediggie
Saemiedigkie

**ČOAHKKINBEAVDEGIRJI 2023:5
SAMMANTRÄDESPROTOKOLL 2023:5**

§§ 34-43

Giellalávdegoddi/Språknämnden

Čoahkkinbeaivi

2023-09-18

Videomöte

Báiki ja áigi/Plats och tid Videomöte čakčamánu 18 b. / 18 september 2023 kl. 08:30-16:00

Mearrideaddjit/Beslutande Ulla-Karin Sarri, čoahkkinságadoalli/mötesordförande,
Märgge Uttjek, áirras/ledamot
Naadja Östergren, áirras/ledamot
Åsa Blind, áirras/ledamot

Iežá oasseváldi/
Övriga deltagare Anita Kitok ossodathoavda / avdelningschef, språk
och utbildning,
Marie Louise Allas, čálli / sekreterare

Paragrát/Paragrafer 34-43

Dárkkisteaddji/Justerare Åsa Blind

Vuolláičállosat/
Underskrifter čálli/sekreterare.....
Marie Louise Allas

čoahkkinságadoalli/mötesordförande .....
Ulla-Karin Sarri

dárkkisteaddji/justerare.....
Åsa Blind

	<i>Dárkkástus lea dieđihuvvon almmuhantávvalis. Justeringen har tillkännagivits enligt anslag.</i>
Orgána/Organ	Sámedikki giellalávdegoddi/Sametingets språknämnd
Čoahkkinbeaivi/Sammanträdesdatum	2023-09-18
Immuhánbeaivi/Datum för anslags uppsättande	.....
Beavdegirji vurkensadji/ Förvaringsplats för protokollet	Sámedikki hálddahus, Giron Sametingets kansli, Giron
Vuolláičála/Underskrift	.....

Ordförande öppnar mötet.

§ 34 Fastställande av föredragningslista

Nämnden beslutar

att fastställa föredragningslistan enligt nedan:

- § 34 Fastställande av föredragningslista
- § 35 Val av justerare
- § 36 Föregående protokoll
- § 37 Ekonomi
- § 37.1 Budgetuppföljning t o m 31 augusti
- § 37.2 Budgetuppföljning korttidsstudiebidraget t o m 1 september
- § 38 Rapporter och information
- § 38.1 Rapport från ordförande
- § 38.2 Rapport från ledamöter
- § 38.3 Information från kansli
- § 39 IDIL 2022-2032
- § 40 Motioner
- § 40.1 M 578 – Sametingets interna konsultationer
- § 40.2 M 579 – Möjlighet för ersättare att delta på nämndsmöten
- § 40.3 M 585 – HBTQI-certifiera Sametinget
- § 40.4 M 587 – Startstöd för kulturella och kreativa näringar
- § 41 Språknämndens verksamhetsplan
- § 42 Nästa möte
- § 43 Övriga frågor
- § 43.1 Rutiner för justering av protokoll
- § 43.2 Resursfördelning inom verksamheten
- § 43.3 Deltagande i Skolverkets referensgrupp
- § 43.4 Riksdagsseminarium
- § 43.5 Ordförandeberedning

§ 35 Val av justerare

Nämnden beslutar

att utse Åsa Blind till justerare.

§ 36 Föregående protokoll

Dokument:

./ - Språknämndens protokoll 2023-05-24

Föredragande: Ulla-Karin Sarri

Genomgång av språknämndens protokoll 2023:4.

Nämnden beslutar

att lägga protokollet till handlingarna

§ 37 Ekonomi

§ 37.1 Budgetuppföljning t o m 31 augusti 2023

Dokument

./ - Budgetuppföljning t o m 31 augusti 2023

Föredragande: Anita Kitok

Budgetuppföljning visar att 150 791 kronor har förbrukats t o m 31 augusti. Det är 46 % av årsbudget, riktvärde är 67 %. Återstår av årets budget 174 209 kronor. Aktuell budgetprognos genomgås under mötet.

Nämnden beslutar

att lägga informationen till handlingarna

§ 37.2 Budgetuppföljning korttidsstudiestöd t o m 1 september 2023

Dokument

./ - Budgetuppföljning korttidsstudiestöd t o m 1 september 2023

Föredragande: Anita Kitok

I år har 36 ansökningar inkommit, varav 3 ansökningar fått avslag. Det har tagits 32 beslut om bidrag under året, en ansökan har inte handlagts då denna inte är komplett.

Vid denna uppföljning är 403 189 kronor reserverade enligt tagna beslut..

Utbetalning under året har skett med ett belopp på 135 205 kronor. Av beviljad budget för 2023 återstår 261 606 kronor.

Nämnden beslutar

att lägga informationen till handlingarna

§ 38   Rapporter och information

§ 38.1   Rapport från ordförande

Dokument

./.
- Dialogmöte med UR -samiska.

Föredragande: Ulla-Karin Sarri

Ordförande informerade om mötet med UR den 15 maj 2023.

Nämnden beslutar

att lägga informationen till handlingarna.

§ 38.2   Rapport från ledamöter

Dokument

./.
- Minnesanteckningar Samråd med referensgrupp
Föredragande: Ulla-Karin Sarri, Naadja Östergren

Ordförande gick igenom minnesanteckningarna.

Samisk media har varit i kontakt med Naadja angående passens utformning, då såväl Finland och Norge har samiskt språk i de nationella passen.

Nämnden beslutar

att lägga informationen till handlingarna

§ 38.3   Information från kansli

Föredragande: Anita Kitok

Deltagit i möte med Skolverket med Sametingets referensgrupp om en kursplan för nybörjare i samiska som ett spår i kursplanen samiska som andraspråk.

Deltagit i regeringskansliets återkoppling på Lägesrapporten tillsammans med samiskt språkcentrum.

Verksamhetsdialog med regeringskansliet om minoritetspolitiska uppdraget tillsammans med enhetschef Ellen Omma.

Digitalt dialogmöte med UR.

Medarbetare på Sametinget och språkavdelningen har deltagit på intervjuer inom ramen för Statskontorets regeringsuppdrag att utföra en analys av Sametinget (Ku2023/00440, Sametinget dnr 1.3.8-2023-596)). Uppdraget redovisas av Statskontoret i en skriftlig rapport senast den 24 november 2023.

Planering av och genomförd avdelningsresa till Tromsö med studiebesök på bl.a. Språkcentrum, Giellatekno och Sametinget. Avdelningsresans syfte var

kompetensutveckling, omvärldsbevakning och nätverkande.

Ortnamnsremisser, några ortnamnsremisser omfattade flera ortnamn::

- *Ume*- Umesamiska ortnamn i Ammarnäsområdet dnr 8.2.1-2023-328, inkom 23-02-23, besvaras senast 23-06-01. Besvarad.
- *Lule*- Försvunna ortnamn i Sarek, Jokkmokks kommun dnr 8.2.1-2023-945, inkom 23-05-15, besvaras senast: 2023-07-15. Besvarad.
- *Lule*- Namnändringar i Kvikkjokk, Jokkmokks kommun dnr 8.2.1-2023-946, inkom 2023-05-16, besvaras senast 2023-07-16. Besvarad.
- *Nord*- Det nordsamiska namnet Rissajávri i Kiruna kommun dnr 8.2.1-2023-1364, inkom 2023-08-02, besvaras senast 2023-11-02.
- *Lule*- Mattisudden/Mathonjarka/Smirjjo i Jokkmokks kommun dnr 8.2.1-2023-1369, inkom 2023-08-04, besvaras senast 2023-11-04.

Samiskt språkcentrum har tillsvidareanställt ytterligare fyra projektledare under juni-augusti.

Projektledare med tidsbegränsad anställning är anställd för Giellavahkku.

- Mentorprogram. Det pitesamiska mentorprogrammet avslutades med en gemensam träff utanför Arjeplog 16-17 juni. En fortsättning av det pitesamiska mentorprogrammet är planerad under hösten 2023. Umesamiska mentorprogrammet avslutades med fysisk träff i Ammarnäs. En fortsättning av det umesamiska mentorprogrammet planeras till hösten 2023. Avslutning av lulesamiskt mentorprogram har genomförts i Arjeplog 16-17 juni. Även det nordsamiska mentorprogrammet avslutades med en gemensam träff i Brändön Luleå 17-18 juni. Det sydsamiska mentorprogrammet startas upp under hösten 2023.

-Umesamiskt språkcåfé annordnades i Ammarnäs i samband med mentorträffavslutningen.

-Ängeså sameförening språkkurs avslutades 15 juni. Språkcentrum var med på avslutningen och informerade bland annat om indikatorenkäten.

-Giellabiesse/Språkbud för ungdomar Uteblivet konfirmationsläger 2023 resulterade i att Samiskt språkcentrum arrangerade ett språkläger i Sorsele/Suorssá 14-17 augusti för ungdomar födda 2008 samt årgång 2007. Genom aktiviteter såsom jojk/musikworkshop och språklekar stimulerades och motiverades användandet av samiska i vardagen. Språkbudets syfte var att stärka ungdomarna i de samiska språken och motivera dem att fortsätta samiska språkstudier när de börjar på gymnasiet.

-Uppdrag indikatorer I uppdraget enligt regleringsbrev med indikatorarbetet att följa minoritetsspråkens utveckling över tid så har Samiskt språkcentrum utformat enkäter för att kunna belysa vidare individers samiska språkanvändning som är en del i detta uppdrag. Enkäterna är utskickade till deltagare inom genomförda mentorprogram nord-, lule-, pite-, umesamiska och deltagarna på Ängeså sameförenings samiska kurs samt för ungdomar giellabiesse, Suorssá.

- Deltagande på Same-SM. Samiskt språkcentrum deltog på Same-SM i Jokkmokk den 12 augusti med aktiviteter för barn och information om språkcentrums verksamhet.

- Skolverket, en 3:e kursplan i Samiska för nybörjare Ett sista möte i Skolverkets referensgrupp för en kursplan för modersmålsundervisning i samiska på nybörjarnivå har genomförts den 14 juni där också en representant för Sametingets språknämnd deltog. Sametinget fick en förfrågan om fortsatt samarbete till hösten

- Jokkmokks marknad 2024 Ett samarbete har inletts med Samernas bibliotek och Tjällegoahte får att anordna aktiviteter under Jokkmokks marknad 2024.

-Tjoevtenje- sydsamisk kompetenshöjande insats är pågående under hösten 2023. Satsningen består av två fortbildningstillfällen 30/8, 8/9 och studieresa till Snåsa 20-21/9 för Region Jämtland /Härjedalen och intill liggande kommuner. Språkcentrum deltar som fortbildare.

-Jågloe Fortsatt arbete med att framställa förskolematerialet Jågloe som distribueras via <https://www.sametinget.se/sprak>

-Samtalsforum Digital informationsträff för kommunala förvaltningskommuner tillsammans med minoritet, 8/6. Planering pågår av ett fysiskt möte med info/dela erfarenheter för kommuner och regioner, Staare 19/9.

-Lägesrapport 2023 Uppstart/planering inför Lägesrapport 2023, 11/9.

Nämnden beslutar

att lägga informationen till handlingarna

§ 39

IDIL 2022-2032

Dokument

- ./.
- ./.
- Arbetsmöte IDIL
- AGENDA_10thGTF

Föredragande: Ulla-Karin Sarri, Anita Kitok

Fysiskt planeringsmöte 230531-230601 med no och fi Sametinget om Flag-ship-projektet Mijá Tekno (IDIL 2022-2032). Arbetsgruppen utarbetade ett utkast till handlingsplan för IDIL 2022-2032. Aktuellt just nu är riktlinjer för insamling av Korpusmaterial och inledande planering av arbetet med etiska riktlinjer för det språkteknologiska arbetet.

I november/december genomförs LT4ALL på Unescos huvudkontor i Paris (liknande det som hölls 2022) med tema Språkteknologi. Co-chairs förväntas hålla anförande.

Bodö kulturhuvudstad 2024. Ett språkseminarium i samband med detta hålls troligast i juni 2024. Seminariet är en del av samarbetsforumet som det norska departementet har med no sametinget och företrädare för den samiska allmänheten.

Handläggare för Internationella urfolksspråksdecenniet IDIL 2022-2032 arbetar 50% med uppdraget sedan 230701. Andra uppgifter kan tillkomma.

Arbetsgruppen för tillfället bestående av handläggaren och en språkkonsulent har haft ett digitalt möte med Giellteknio och Divvun angående innehåll och struktur för Sametingets insamlande av Korpus-material till Giellateknio och Divvun. Korpus-materialet är ett grundmaterial som är viktigt för att skapa digitala språkverktyg och viktigt för samisk språkforskning.

Nämnden beslutar

att lägga informationen till handlingar

§ 40 **Motioner**

§ 40.1 **M 578 – Sametingets interna konsultationer**

Dokument

- ./.
- M 578 av Marita Stinnerbom, 2022-02-23, dnr 1.1.8-2022-288
  - Styrelseprotokoll 2022-04-05—07, § 60.23
  - Styrelseprotokoll 2022-06-14—15, § 122.21
  - Styrelseprotokoll 2022-09-28—29, § 175.11
  - Styrelseprotokoll 2022-10-04, § 201.6
  - Plenumsprotokoll 2022-10-25—27, § 40.13
  - Styrelseprotokoll 2022-12-01—02, § 221.2

Föredragande: Ulla-Karin Sarri

Marita Stinnerbom har den 23 februari 2022 inlämnat en motion där hon yrkar:

att Sametinget utformar en intern konsultationsordning där det framgår hur Sametingets styrelse och nämnder konsulterar organisationer, samebyar och enskilda samer,

att Sametingets myndighet utformar intern konsultation hur de konsulterar organisationer, samebyar och enskilda samer i frågor som konsulteras med Sametinget.

Ärendet utgick vid styrelsesammanträdet den 5 -7 april 2022, § 60.22.

Styrelsen beslutade den 14 – 15 juni 2022, § 122.20

att uppdra till kansliet att bereda motionen enligt praxis, så som opolitiskt, rättsligt och sakkunnigt samt redovisa tidigare beslut i ärendet.

Styrelsen beslutade den 28 -29 september 2022, § 175.10

att behandla ärendet vidare,

att behandla ärendet vid styrelsesammanträdet den 4 oktober.

Skäl för yrkandet

Sametingets myndighet har som uppdrag att arbeta fram hur Sametinget ska konsulteras. Av detta framgår inte hur Sametingets styrelse och nämnder ska konsultera sina förslag till beslut med samiska organisationer, samebyar och samiska medborgare. Sametingets myndighet kommer att konsulteras i olika ärenden med andra myndigheter men kommer också att hantera frågor som berör samebyar, organisationer och enskilda samer.

Sametingets styrelse har behandlat ärendet 2021-01-27–29, § 12 av vilket framgår följande.

Enligt konsultationslagen omfattas Sametinget inte av konsultationsskyldigheten. I propositionen anges däremot att det inte finns något som hindrar att Sametinget – om behov anses föreligga – ändå konsulterar berörda samiska intressenter och beaktar olika samiska intressen som kan finnas i de ärenden som Sametinget handlägger. Sametinget bör för detta ändamål upprätta särskilda riktlinjer för när konsultation ska medges (det kan vara lagens avgränsning eller någon annan) och ett regelverk för ekonomisk ersättning för den som företräder ett annat samiskt intresse. Styrelsen beslutade 2021-01-27–29, § 12 att uppdra till kansliet bereda ärendet vidare med inriktning att samiskt inflytande motsvarar internationell standard för urfolkrätt.

I sammanhanget kan även nämnas att Sametingets rennäringsnämnd 2022-06-17 § 25.2 beslutat bevilja en samisk riksorganisation 700 000 SEK från främjandeanslaget för att skapa en struktur, handläggningsrutiner mm avseende konsultationer, ha möten med myndigheter och dialog med Sametinget samt bistå samebyarna i arbetet med rutiner för konsultation mm.

Efter att konsultationslagen trätt i kraft den 1 mars 2022 har Sametinget haft förberedande möten med myndigheter där vi sedan tidigare vet att ärendemängden är hög, i syfte att ta fram överenskommelser eller avtal vad gäller innehåll och form för samtliga ärenden i samverkan, både konsultationsärenden och andra ärenden där samråd bör ske. En intern informationssatsning för berörd kanslipersonal har genomförts och en intern handledning har påbörjats som riktar sig till Sametingets personal och förtroendevalda. Handledningen är tänkt att användas som stöd för Sametingets hantering av konsultationsförfrågningar och deltagande i konsultationer. Även en extern vägledning för konsultationsskyldiga myndigheter har producerats och publicerats på Sametingets hemsida. Därtill har Sametinget även framfört i möten med konsultationsskyldiga myndigheter, samiska organisationer och samebyar att myndigheten ser det som sin uppgift att stödja samordningen i konsultationsplikten mellan myndigheterna och det samiska civilsamhället. Det är dock av yttersta vikt att hitta praktiska lösningar för att undvika en överbyråkratisering som tar både tid och resurser för främst samebyar och samiska organisationer men även för Sametinget. Därför är det nödvändigt för Sametinget att hitta samarbetslösningar internt i det samiska samhället med samiska organisationer, samebyar som fungerar ändamålsenligt för alla parter. Sametinget kommer att i samverkan med samiska organisationer och samebyar samt konsultationsskyldiga myndigheter fortsätta arbetet med riktlinjer, handledningar och vägledningar under vintern 2022/2023 allt eftersom både Sametinget, konsultationsskyldiga myndigheter, samebyar och samiska organisationer samlar på sig erfarenheter och lärdomar från aktuella konsultationer. Sametinget är formellt inte konsultationspliktig enligt konsultationslagen. Propositionen anger dock inte något hinder om behov anses föreligga.

Styrelsen föreslår Sametinget besluta
att motionen därmed är besvarad.

Paragrafen justeras omedelbart.

Sametinget beslutade den 25 – 27 oktober 2022, § 40.12

att återremittera §§ 40.12 – 40.15.

Styrelsen beslutade 2022-12-01 – 02, § 221.2

att inhämta yttrande från samtliga nämnder och ungdomsrådet.

Språknämnden anser att då konsultationslagen är ny behöver Sametinget beredas möjlighet att arbeta vidare med att hitta interna samarbetsformer, bland annat checklista för andra myndigheter och riktlinjer för samarbetsformer med det samiska samhället.

Ärendet ajourneras 2023-05-02 kl. 10:20 till förmån för brådskande hantering av § 20, ärendet upptas åter på kommande ordinarie språknämnds sammanträde. Ärendet återupptas 18 september.

Nämnden beslutar

att föreslå styrelsen att avslå motionen

§ 40.2 M 579 – Möjlighet för ersättare att delta på nämndsmöten

Dokument

- ./.
- M 579 av Marita Stinnerbom, Marika Renhuvud, 2022-02-23, dnr 1.1.8-2022-289
  - Styrelseprotokoll 2022-04-05 – 07, § 60.23
  - Styrelseprotokoll 2022-06-14 – 15, § 122.21
  - Styrelseprotokoll 2022-09-28 – 29, § 175.11
  - Styrelseprotokoll 2022-10-04, § 201.6
  - Plenumsprotokoll 2022-10-25 – 27, § 40.13
  - Styrelseprotokoll 2022-12-01 – 02, § 221.3

Föredragande: Ulla-Karin Sarri

Marita Stinnerbom och Marika Renhuvud har den 23 februari 2022 inlämnat en motion där de yrkar:

att Sametinget inför att ersättare i nämnder får delta på möten och att dagsarvode enligt reglementet för ekonomiska förmåner utgår för deltagandet.

Ärendet utgick vid styrelsesammanträdet den 5 -7 april 2022, § 60.23.

Styrelsen beslutade den 14 – 15 juni 2022, § 122.21

att uppdra till kansliet att bereda motionen enligt praxis, så som opolitiskt, rättsligt och sakkunnigt samt redovisa tidigare beslut i ärendet.

Styrelsen beslutade den 28 – 29 september 2022, § 175.11

att behandla ärendet vidare,

att behandla ärendet vid styrelsesammanträdet den 4 oktober.

Skäl för yrkandet

Sametinget bör öka demokratin och intresset för samisk politik genom att ersättare i nämnder får delta på nämndsmöten. Det är för att hålla sig á jour inför möten och för och bidra till samepolitiken. Med ny teknik kan ersättare delta på möten digitalt vid fysiska möten och Sametinget har redan system genom att skicka handlingar via epost.

Digital utrustning bör inte utgå för att hålla nere de ekonomiska kostnaderna.

Arbetsordningen för Sametingets styrelse och nämnder innehåller regler om ersättares tjänstgöring i Sametingets nämnder. 22 § stadgar att nämnderna består av ordförande och fyra ledamöter, förutom valnämnden som består av ordförande och sex ledamöter, samtliga med personliga ersättare. Det innebär att varje nämnd, förutom valnämnden, har fem ersättare.

Sametinget har i dagsläget inget reglemente som stadgar *ej tjänstgörande ersättare*. En jämförelse kan dock göras med kommunallagen som i 6 kap. 17 § beskriver att:

Fullmäktige ska besluta om ersättarnas tjänstgöring i nämnderna. Ersättarna ska underrättas om tid och plats för sammanträdena. Även ersättare som inte tjänstgör får närvara vid sammanträdena.

Vidare har Sametingets kansli noterat att Region Norrbottens fullmäktige tillämpar ett system där *ej tjänstgörande ersättare* kallas till fullmäktigesammanträden i syfte att göra ersättarna mer delaktiga och insätta i de politiska ärendena. *Ej tjänstgörande ersättare* har dock inte yttranderätt vid sammanträdena. Vidare har inkallad *ej tjänstgörande ersättare* som lämnar sammanträdet innan det avslutats ansvar för att meddela ordförande eller sekreteraren detta. Om en ordinarie ledamot måste avvika under pågående sammanträde bestämmer ordförande när en ersättare ska träda in och tjänstgöra. Även sammanträdesarvode utgår till *ej tjänstgörande ersättare* som kallat och inställt sig till sammanträde.

Styrelsen har efter samråd med kansliet samma mening, nämnderna har egen rådighet över sin budget med kravet att man ska lösa sin uppgift. Nämnden väljer själva hur man löser sin uppgift så länge som arbetsordning och delegationsordning följs. Det finns skillnader mellan nämnderna och en del väljer

att låta ersättarna delta under styrelsemöten för att ersättarna skall hållas uppdaterade i samtliga frågor. Ersättare som inte tjänstgör har då varken förslagsrätt eller rösträtt. Styrelsen delar förslagsställarnas åsikt men det ligger på varje nämnd att själva avgöra.

Styrelsen beslutade den 4 oktober 2022, § 201.6 föreslå Sametinget besluta

att motionen därmed är besvarad.

Paragrafen justeras omedelbart

Sametinget beslutade den 25 – 27 oktober 2022, § 40.13

att återremittera §§ 40.12 – 40.15.

Styrelsen beslutade 2022-12-01 – 02, § 221.3

att inhämta yttrande från samtliga nämnder.

Språknämnden anser att i dagsläget finns inte något regelverk kring hur man ska hantera inkallande av ersättare utan att någon ordinarie är borta. Det måste vara upp till varje nämnd att avgöra behovet av ersättare. Varje nämnd har rådighet över sin budget och måste därmed kunna avgöra behovet

Nämnden beslutar

att föreslå styrelsen att avslå motionen

§ 40.3 M 585 – HBTQI-certifiera Sametinget

Dokument

- Plenumsprotokoll 2022-10-25 – 27, § 42
- M 585 av Christina Åhrén, Hanna Sofie Utsi, 2022-10-26, dnr 1.1.8-2022-1520
- Styrelseprotokoll 2023-12-01 – 02, § 221.16

Föredragande: Ulla-Karin Sarri

Christina Åhrén och Hanna Sofie Utsi har den 26 oktober 2022 inlämnat en motion där de yrkar:

att plenum beslutar om att den politiska delen av Sametinget genomgår en HBTQI-certifiering och,

att Sametinget fortlöpande arbetar med att se över alla publika dokument så att de uppfyller kraven för HBTQI-certifieringen.

Styrelsen beslutade den 1 – 2 december 2023, § 221.16

att uppdra till kansliet att bereda motionen enligt praxis, så som opolitiskt, rättsligt och sakkunnigt samt redovisa tidigare beslut i ärendet.

Sametingets plenum har tidigare tillstyrkt en motion om HBT-samers rättigheter.¹ Aktiviteter som föreslogs i denna motion var att:

- Sametingets politiker och personal utbildas i dessa frågor.
- Sametinget säkerställer att vår information håller bra kvalitet även på detta område.
- Verka för att skapa mötesplatser för unga HBT-samer.

I Sametingets Jämställdhetsprogram² anges att det generellt i det samiska samhället är viktigt att man arbetar med att öka toleransen och skapar utrymme för samers olika identiteter samt ökar kännedom om t.ex. HBTQ-frågor. Åtgärder som föreslås är bland annat att motverka cementerade könsroller genom att fördela särskilt riktade medel till föreningar eller enskilda som vill arbeta med frågor som rör attityder, normer och tabun samt HBTQ-frågor och sexualitet. I Sametingets Hälsopolitiska handlingsprogram³ anges att det är viktigt att aktivt motverka tabun och stigma kring psykisk ohälsa samt uppmärksamma den särskilda utsatthet som återfinns t.ex. bland samiska hbtq-personer.

Frågan om HBTQI-certifiering är relativt bred och beroende av vad organisationens målsättning med certifieringen är. Det finns flera organisationer som utfärdar certifikat och utbildar i ämnet. Kostnaderna för certifieringen varierar och det är också en kostnad för organisationerna att uppdatera certifikatet kontinuerligt. En möjlighet är att kansliet inom jämställdhetsprojektet under 2023 undersöker möjligheten till certifiering utifrån vilken målsättning Sametinget har med en sådan, ekonomiskt utrymme samt övriga faktorer och bedömningar som bör ligga till grund för ett sådant beslut.

Styrelsen beslutade 2023-05-03—05, § 79.4

---

¹ M 399, inlämnad av Josefina Lundgren Skerk, besvarad 120529—31.

² Antaget av plenum 20160223—25 § 9.

³ Antaget av plenum 2019-11-26--28

att inhämta yttrande från presidiet, samtliga nämnder och ungdomsrådet.

Det är en utmaning att HBTQI-certifiera politiker i Sametingets plenum, beaktat personlig integritet och demokratiska fri- och rättigheter.

Att genomgå samtliga publika dokument skulle kräva omfattande personella resurser och bli tidskrävande.

Språknämnden anser att arbetet med HBTQ-frågor utifrån Sametingets jämställdhetsprogram och Sametingets hälsopolitiska program är tillräckligt.

Nämnden beslutar

att föreslå styrelsen att avslå motionen.

§ 40.4 **M 587 – Startstöd för kulturella och kreativa näringar**

Dokument

- Plenumsprotokoll 2022-10-25–27, § 42
- M 587 av Áslat Simma, Johanna Njaita, 2022-10-27, dnr 1.1.8-2022-1528
- Styrelseprotokoll 2022-12-01–02, § 221.18

Föredragande: Ulla-Karin Sarri

Áslat Simma och Johanna Njaita har den 27 oktober 2022 inlämnat en motion där de yrkar:

- att Sametinget arbetar för att finna finansiella medel för att inrätta ett startstöd för samiska kulturella och kreativa näringar,
- att Sametinget inrättar en stödordning där det är möjligt att söka startstöd för etablering och generationsskiften av företag inom kulturella och kreativa näringar.

Styrelsen beslutade den 1 – 2 december 2022, § 221.18

att uppdra till kansliet att bereda motionen enligt praxis, så som opolitiskt, rättsligt och sakkunnigt samt redovisa tidigare beslut i ärendet.

Sametinget har tidigare⁴ lämnat in yttrande gällande betänkandet *Kreativa Sverige!*⁵ som behandlar en nationell strategi för främjande av hållbar

---

⁴ Dnr: 4.2.1-2022-1294

⁵ SOU 2022:44.

utveckling för företag i kulturella och kreativa branscher. I yttrandet⁶ framhåller Sametinget att förvaltningen (ansvar och resurser) av de samiska frågorna är utspridd på ett flertal departement och kulturfrågorna är dessutom ett antal statliga myndigheter, såsom Kulturrådet, Riksantikvarieämbetet, länsstyrelserna, regionerna, Institutet för språk och folkminnen med flera. Fragmentiseringen av de samiska frågorna medför en risk för att dessa inte hålls ihop och ges ett sammanhang och därmed får en lägre prioritering inom olika verksamheter. För att komma tillrätta med detta problem behöver Sametinget få ett samlat totalt förvaltningsansvar och därmed även resurser för samisk kultur och kulturarvsfrågor. Detta behöver även vara kopplat till företagsamheten då de kulturella och kreativa företagen ingår som en viktig del i det samiska näringslivet.

I likhet med andra kulturella och kreativa näringar upplever företag inom samiska näringar samma okunskap och brist på förståelse när det gäller affärsrådgivning, vägledning och mentorskap hos finansiärer och offentliga näringslivsaktörer. Befintliga affärsmodeller som idag tillämpas av stödgivande offentliga myndigheter, banker, riskkapitalbolag har svårt att beskriva det samiska företagandets förutsättningar och villkor på ett korrekt och ändamålsenligt sätt. I jämförelse med andra företagare värderar samiska företag även andra faktorer utöver de rent ekonomiska i sitt företag. En framträdande faktor är bland annat värdet av att förvalta ett kulturarv och traditionell kunskap som överförs från en generation till nästa.

När det gäller kulturell näringslivsutveckling krävs det särskild kompetens om villkoren. Sametinget lyfter att permanent grundfinansiering för samiska branschorganisationer skulle vara en lösning för att dessa i sin tur ska kunna driva den samiska näringslivsutvecklingen framåt. I yttrandet beskriver Sametinget att det ur ett urfolksperspektiv är angeläget att de samiska näringarna stärks och utvecklas dels med den traditionella kunskapen i fokus men också för att stärka företagsamheten på landsbygden. I flertalet av inlandskommunerna i Sápmi och i de nordliga delarna av Sverige är samiska näringar en betydande samhällsmotor för att samhällsservicen till kommunmedborgarna ska kunna upprätthållas. I regionernas utvecklingsplaner anges samiskt näringsliv som en kulturell tillgång, men få uttrycker konkreta åtgärder/insatser för att stärka och utveckla det samiska näringslivet och samiska företag. Det strukturella osynliggörandet av samiskt näringsliv och samiska företag bidrar till att samiskt näringsliv och företag har svårigheter att växa och utvecklas. Av den anledningen är det av viktigt att fortsätta utvecklingsinsatser genomförs för att möjliggöra de samiska näringarnas överlevnad. En vital

---

⁶ Yttrandet baseras på förslag till Näringspolitiskt handlingsprogram 2022 -2025, Kulturpolitiskt handlingsprogram samt OECD-rapport *Att involvera urfolket samerna i regional utveckling i Sverige*, 2019.

förutsättning för att få de olika verksamheterna att vara ekologiskt, kulturellt, socialt och ekonomiskt hållbara, är att det samiska näringslivet tillförs ekonomiska medel.

Motionen beskriver att det i dag endast finns startstöd för renskötsel företag. Anledningen till att renskötsel företag kan söka startstöd är att Sametinget inom ramen för Landsbygdsprogrammet är stödmyndighet till Jordbruksverket och ansvarar för ansökningar om stöd och ansökningar om utbetalningar för företags- och projektstöd. Den nio år långa programperioden är nu slut och det återstår endast utbetalning av medel för de projekt som erhållit stöd. Sametinget har under programperioden bedrivit två egna projekt och en konferens inom ramen för Landsbygdsprogrammet för att arbeta med kompetensutveckling och information om samiskt näringsliv, inklusive inom kulturella och kreativa näringar, på ett mer övergripande plan. Interreg Aurora 2021–2027 är det nya programmet i den europeiska Interreg-gemenskapen för gränsöverskridande samarbete som för samisk del innebär utökade möjligheter.

Samisk näringslivsutveckling är för Sametingets del idag i det närmaste helt kopplad till de båda EU-programmen Landsbygdsprogrammet/CAP 2023–2027.

Styrelsen beslutade 2023-05-03–05, § 79.5

att inhämta yttrande från hälso-äldre och idrottsnämnden, kulturnämnden, näringsnämnden, rennäringsnämnden, språknämnden samt ungdomsrådet.

Språknämnden är positiv till motionen och ser att en stödordning kan bidra till förutsättningar för språkarbetare. Samiska språken är en del av den samiska kulturen.

Nämnden beslutar

att föreslå styrelsen att bifalla motionen

§ 41 **Språknämndens verksamhetsplan**

Föredragande: Ulla-Karin Sarri

Ett dokument, Språknämndens verksamhetsplan, ska tas fram av nämnden för resterande mandatperiod. Förslag att språknämnden håller arbetsmöte och

arbetar fram verksamhetsplanen. Ämnen som kommer på arbetsmöten är språklagen samt Sametinget- en samiskpråkig arena.

Nämnden beslutar

att uppdra ordförande ta fram ett förslag till verksamhetsplan till kommande arbetsmöte.

att hålla arbetsmöte onsdag 4 oktober kl. 08:30-16:00 sam onsdag 11 oktober kl. 08:00-12:00.

Paragrafen justeras omedelbart.

§ 42 Nästa möte

Dokument:

- Språknämndsprotokoll 2023-02-16, § 15

Föredragande: Ulla-Karin Sarri

Enligt mötesplan så återstår ett datum för möten under 2023:

Fysiskt möte den 6 december.

Nämnden beslutar

att hålla nästa språknämnds sammanträde i Luleå den 6 december, kl.08:00-16:00.

§ 43 Övriga frågor

§ 43.1 Rutiner för justering av protokoll

Nämnden ser behov av rutin kring justering av protokoll så att tid kan hållas för anslag av justerade protokoll. När ordförande justerat protokoll så skickas SMS till justeringsperson att protokollet är på väg. Justeringsperson skickar SMS till ordförande när protokollet är justerat.

Nämnden beslutar

att följa ovanstående rutin för justering av protokoll.

§ 43.2 Resursfördelning inom verksamheten

Diskussion om nämndens skrivning i budgetäskande om ev. insatser för språklig utveckling

Nämnden beslutar

att ta upp frågan på kommande nämndsmöte.

§ 43.3 Deltagande i Skolverkets referensgrupp

Språknämndens valda representant i Skolverkets referensgrupp har lämnat sitt uppdrag som ledamot i språknämnden. Frågan är om man ska välja en ny ledamot som kan delta i kommande uppdrag med Skolverket.

Nämnden beslutar

att ta upp frågan på kommande nämndsmöte.

§ 43.4 Riksdagsseminarium

Förslag att påbörja arbetet med riksdagsseminarium och att prioritera samisk språklag.

Nämnden beslutar

att ta upp frågan på kommande nämndsmöte.

§ 43.5 Ordförandeberedning

Ordförande föreslår att ordförande och vice ordförande deltar på ordförandeberedning.

Nämnden beslutar

att ordförande och vice ordförande deltar på nämndens ordförandeberedning.

Ordförande avslutar mötet / Ságadoalli loahpaha čoahkkima.